

egy időben készítette el a Palma-márkájú gumisarkot reklámozó plakátját, melynek főszereplője a szmokingos, fehér csokornyakkendős, cilinderes, lakkecipős, mosolygó dandy-figura.

Bírónak a kötetben szereplő következő alkotása *A háborús orvostudomány csodái* dr. Müller Vilmos ezredorvos 1917-es mozgóképes előadását reklámozta a Zeneakadémián. A plakát kapcsán a kötet szerzője az imént felmerült dilemmára igyekszik választ adni, szerinte Bíró Mihály a háború alatti nehéz szociális helyzetére való tekintettel volt kénytelen elveivel ellentétben háborús propagandaplakátokat tervezni. A kép apropóján – melyen egy fejszerűlést szenvedett katona is megjelenik – említi meg továbbá azt is, hogy elsősorban a sziklás alpesi fronton történt repesz, és kőfelverődés által megszorodott fejszerűlésekre adott válaszként az osztrák–magyar haderőknél 1916-ban rendszeresítették az első rohamsisakokat.

Bíró a kötetben utolsóként feltüntetett, 1918-as plakátját, a Tanácsköztársaság közismert *Köz-társaságot!* című propagandaalkotását elnézve úgy tűnik helyre jöhetett a grafikus „szociális helyzete”, hiszen a plakát újra harcoss, elitellenes mondanivalót közvetít. A könyv szerzője itt újfent megemlíti, hogy Bíró Mihály 1919-ben csatlakozott a magyarországi kommunistákhoz, és Kun Béla diktatúrája alatt propaganda-népbiztosi feladatokat látott el néhány hónapig. A szerző emlékezett a trónt feldöntő félmeztelen munkás frígiai sapkájára is, mely a jakobinusok jelvénye volt a francia forradalomban, így félreértelmezhetetlen forradalmi szimbólum.

Összességében elmondható, hogy a felhasznált képanyag nagyon jó minőségű, jól is válogatott, az alkotások párba rendezése logikus és világos. A képek kísérőszövegei viszont nem koncepciózusak, túlpolitizáltak, és nem mentesek a tárgyi tévedésektől sem. Talán értékesebb lett volna a mű, ha a szerző a tartalmilag szétfolyó széljegyzetei helyett inkább a műben említett alkotók életrajzát közölte volna.

A kötet legnagyobb erőssége maga a képanyag, így forgatását annak ajánlom, aki művészeti szempontból érdeklődik egy ilyen tematikájú album iránt, vagy a korszakkal foglalkozó érdeklődőknek, akik kézikönyvként tudják használni a műben szereplő grafikai alkotások szerzőinek megállapításához. A szöveges rész az idézett táblázatokon kívül egyáltalán nem hivatkozik a felhasznált forrásokra, és ajánlott irodalmat sem közöl, így a kötetet nem tekinthetjük valódi tudományos munkának, csupán egy személyes megjegyzésekkel ellátott szép képeskönyvnek.

Kiss Balázs

M. SZABÓ MIKLÓS

A ZRÍNYI MIKLÓS KATONAI AKADEÉMIA TÖRTÉNETE 1980–1989

(Zrínyi Média, Budapest, 2011. 274 o.)

2011 közepén adta ki a Zrínyi Média kiadó Prof. Dr. M. Szabó Miklós nyugállományú altábornagy, akadémikus, egyetemi tanárnak a magyar katonai felsőoktatás (akadémiai képzés) történetét bemutató könyvsorozata ötödik kötetét. Az előző kötetek, az 1945 és 1979 közötti időszak katonai felsőoktatásának vizsgálata mellett, reális képet festettek a magyar tisztikarról, annak sikereiről, problémáiról és szerepéről a vizsgált időszakokban. Szemléletesen érzékeltették a fordulópontok döntéskényszerét, az ismételt újjáalakulások nehézségeit és azt a néha emberfeletti küzdelmet, amit nagyon sokan, teljes elhivatottsággal a katonai felsőoktatás fennmaradásáért, állandó megújításáért és minőségi fejlesztéséért folytattak. Az 1980–1989 közötti időszak bemutatása azonban, véleményem szerint, talán a legizgalmasabb vállalkozás.

Az első fejezet a kül- és belpolitikai viszonyokkal és azoknak közvetlenül a Katonai Akadémiára ható kérdéseivel foglalkozik a vizsgált időszakban. Nem véletlen, hogy a szerző „a legizgalmasabb, legváratlanabb, legnagyobb jelentőséggel bíró” jelzőkkel illeti az időszakot, hiszen a keletnyugati kapcsolatok fordulópontjához érkezett el a világ, Európa és Magyarország is. Igaz, a 80-as évek elején még számos olyan esemény történt, amely felbolygatta a nemzetközi közvéleményt, és

új hidegháborúval fenyegetett, azonban az ún. „kis hidegháború” mégis fordulópontot jelentett. Az 1985-ben hatalomra jutó Mihail Gorbacsov gyökerestül forgatta fel az addigi beidegződéseket, és az általa meghirdetett programok azonnal éreztették hatásukat. Helyre állt a bizalom a két „pólus” között, nyílt, őszinte eszmecserekre került sor, és ez – ha lassan is –, de éreztette hatását a magyar bel- és katonapolitikában egyaránt. A genfi egyezmények, a Varsói Szerződés újragondolt hadászati elképzelési, a szűkülő gazdasági lehetőségek a Magyar Néphadsereg különböző vezetési szintjeit is megmozgatták.

Az 1987–1989 közötti időszak Magyarországon történelmi változásokat hozott. A kül- és belpolitikai változások hatására megerősödött a rendszerváltás igénye, amit a régi nomenklatúra rugalmasan fogadott. Nagy Imre és mártírtársai 1989. júniusi újratemetése, majd néhány héttel később Kádár János halála egy korszak lezárását jelentette, ami a Honvédség és a katonai felsőoktatás számára is új kihívásokat jelentett.

A szerző a második fejezetben a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia (ZMKA) tevékenységét befolyásoló Magyar Néphadseregbeli viszonyokat vizsgálja a 80-as években. Ez a kötet leg hosszabb és – megítélésem szerint – egyben legtartalmasabb fejezete is. A Néphadsereg viszonyainak bemutatása hiánypótló, hiszen ilyen részletesen, reálisan és összefogottan még nem került feldolgozásra ez az időszak. Nem csak a civil olvasó, de az akkor szolgált hivatásos katona is számtalan új információhoz juthat a Honvédség belső életével kapcsolatban. Valós képet kapunk a szervezeti és személyi változásokról, a szovjet befolyás állandó működéséről, a Varsói Szerződésből fakadó feladatok végrehajtásának állandó kényszeréről, továbbá a technikai eszközökben beállt változásokról, fejlesztésekről. A fejezet talán legizgalmasabb részét a személyi kérdések, személyi változások és azok háttere jelenti. Több olyan döntésnek ismerjük meg itt a hátterét, amit akkor csak tényként közölt a sajtó, a rádió vagy a televízió.

A Magyar Néphadsereg legmagasabb szintű vezetésében 1984 végén történt gyökeres változás. Ekkor nyugállományba helyezték Czinege Lajos honvédelmi minisztert, aki 24 éven keresztül állt a Honvédelmi Minisztérium élén, és tevékenységét már-már korszakosnak is nevezhetnénk. Személyisége megosztotta a polgári és katonaköröket. Egyesek a Rákosi-éra Farkas Mihályához hasonlították, míg mások szerint, sajátos stílusában, a magyar haderő fejlesztését szorgalmazó eredményes miniszter volt. Utódja Oláh István vezérezzredes lett, akit a szerző a nemzeti jelleg erősítését fontosnak tartó miniszterként mutat be.

A szerző a továbbiakban kitér minden olyan fontos és meghatározó eseményre, amelyek a már említett személyi, szervezeti, technikai fejlesztéseken és a szövetségi rendszer feladatain túl döntően befolyásolták a Magyar Néphadsereg működését. Kivonatossan említsünk meg néhányat:

– az 1986. április 25-én éjszaka bekövetkezett csernobili katasztrófa, amely rávilágított a „békes katasztrófák” lehetőségére és az ellenük való felkészülés fontosságára;

– a tudományos munka keretein belül a kutatás prioritást kapott, s kutatóhelyként határozták meg a ZMKA-t is. „A tudományos munka legfontosabb formája a tudományos kutatás, ami új ismeretek megszerzésére, új eljárások, módszerek kidolgozására, valamint a hadtudomány és más tudományok új eredményeinek az átvételére és gyakorlati alkalmazására irányul.” (85. o.)

– az 1987. június 14-ei szolnoki lőszerrobbanás; az októberi szegedi orosz lőszertől származó gyerekbaleset; orosz bázisok mellett megszaporodó lopások, betörések; veszélyes anyagok megjelenése, egyre több helyről jelentett környezetszennyezés; az 1987 őszén Tökölre telepített MiG-29-es repülőgépek által okozott kár az épületekben – ami már az orosz katonai jelenlét polgári megítélését (elítélését) erősítette.

Az 1989-es évben pedig megkezdődött a szovjet csapatok kivonása Magyarország területéről, ami már előre vetítette a Varsói Szerződés instabilitását is.

A harmadik-ötödik fejezet a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia működését mutatja be az előző fejezet nemzetközi és magyar eseményeire építve. A szerző külön fejezetet szentel a nyolcvanas évek elejének, a 1983–1986 közötti időszaknak, illetve a rendszerváltásig vezető útnak. Ez a szakaszolás jelzés értékű. A nyolcvanas évek eleje még egyértelműen az erős szovjet hatás időszaka. A ZMKA mellett több tiszt tanul a szovjet akadémiákon, viszont több esetben baráti arab és ázsiai tiszteket képeznek a Zrínyin. A törzs-tanári állomány ismereteinek bővítése is a kiemelt feladatok között szerepelt. Ezért vezették be a törzshadijátékokat, ahol az oktatók felfrissíthették és bővít-

hették ismereteiket, továbbá gyakorolhatták különböző beosztások ellátását. A tanári kar fizikai felmérései is állandóak voltak, és odafigyeltek a nyelvi képzés állandó fokozására is.

A nappali és a levelező képzés mellet az akadémián tanfolyamokat is szerveztek, és magas szintű záró gyakorlatok szerepeltek a programokban. A négyéves képzés végén a hallgatók az Államvizsga Bizottság előtt számoltak be felkészültségükről.

A nyolcvanas évek derekán az akadémiai képzéstől évről-évre előrelépést, színvonal növekedést vártak el az előjárók. Ez nem volt egyszerű, hiszen a feladatkörök egyre szélesebb körű felkészítést követeltek, amit az 1983–1984. évi fő feladatok meghatározása is jól jelzett: „Fő feladatok: a harcászaltság és az »M« feladatra való felkészültség magas szinten tartása; az ideológiai-politikai felkészültség továbbfejlesztése, az erkölcsi-fegyelmi helyzet folyamatos szilárdítása; az oktató-nevelő tevékenység hatékonyságának fokozása, az oktatási módszerek tökéletesítése; a tudományos munkatervben meghatározottak maradéktalan végrehajtása; az anyagi-technikai bázis szinten tartása, állagának megőrzése; a munka- és életkörülmények jelenlegi szintjének szerény fejlesztése; a vezetés operativitásának további fokozása, a követelménytámasztás és a számonkérés színvonalának növelése, a tervező-szervező munka, az ellenőrzés hatékonyságának javítása.”

A tudományos továbbképzés szempontjából az 1984-es év mérföldkő volt, hiszen a szeptember 4-én kiadott HM utasítás intézkedett erről és a hadtudományban szerezhető egyetemi doktorátusról. A továbbképzési rendszer, a felsőfokú képesítés megszerzése után lehetőséget temetett addiginál magasabb szintű hadtudományi, szakmai és társadalomtudományi ismeretek megszerzésére, továbbá megalapozta a tudományos kutatómunka folytatását is. A képzés csúcspontját a megszerzett doktorátus jelentette, amellyel a hadtudományokban végzett, új eredményeket is felmutató tudományos kutatómunkát ismerték el. Ezzel kialakult egy olyan szakmai műhely, amely a mai napig kiszolgálja a Magyar Honvédség kutatás-fejlesztés területét.

A szerző végig kiemelt feladatának tekinti a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia vezetői és tanári állományának bemutatását. Kiemelt helyen kezeli, hiszen mint oktató és vezető (parancsnok, rektor) tisztában volt és van azzal, hogy a katonai felsőoktatásban dolgozók soha nem kapták meg azt az elismertséget, amit például a civil felsőoktatásban tevékenykedők. Pedig a katona oktatókkal szemben támasztott követelmények az 1980–1989-es időszakban is folyamatosan nőttek. Ha csak tudatosan a hadtörténeszeket vizsgáljuk meg: katonai főiskolai és akadémia végzettség; civil (bölcse) diploma; doktori fokozat és akkor még nem beszéltünk a különböző tanfolyamokról, továbbképzésekről. Az oktatók egyénileg is érezték, hogy szakmai elismertségük akkor emelkedhet, ha egyre nagyobb lépéseket tesznek a hazai és nemzetközi tudományos közelet felé. Ennek első jelei ekkor már mérhetőek voltak.

A képzés minőségi fejlesztése, amely minden év fő feladatát jelentette, az oktatói állomány felkészültségén és a feltételek biztosításán múlt. A mindenkor Akadémiavezetés nagyon komoly harcot folytatott azért, hogy ezek az oktatással (elmélet, gyakorlat) kapcsolatos feltételek megvalósuljanak. Különösen lényeges feladat volt a csapatokkal való állandó, jó kapcsolat fenntartása, hiszen a képzés tükrét a csapatpróba jelentette. Ez a párbeszéd, köszönhetően az Akadémia mindenkorai vezetésének, mindig korrekt és építő jellegű kapcsolatként működött.

1989-re azonban a társadalmi változások igénye egyre kézzelfoghatóbbá vált. A hadseregen belül is hangsúlyváltások történtek, s a katonai felsőoktatás is felkészült a reformok befogadására. Jól jelzi ezt Kárpáti vezérezredes honvédelmi miniszter, végzős hallgatókhoz szóló parancsa július 24-én: „A tanulmányaik során szerzett magasabb felkészültségüket a csapatoknál, valamint más katonai szervezetnél és intézményeknél különböző beosztásokban fogják hasznosítani. Olyan időszakban, mikor jelentős változások történnek a nemzetközi életben, katonapolitikában, s melyek jelentősen éreztetik hatásukat országunk belső viszonyaiban is... kinek-kinek Önök közül is meglesz a maga saját feladata, s annak teljesítésével kell a ma már elkerülhetetlen reform útján járnia.” (261–262. o.)

Szabó Miklós *A Zrínyi Katonai Akadémia története* című munkája jól illeszkedik a szerző által, a témában publikált könyvek sorába. A felhasznált dokumentumok, mellékletek és a képanyag gazdagsága biztosítja arra, hogy az 1989 utáni generációk is megértsék a katonai felsőoktatás nyolcvanas évekbeli feladat- és feltételrendszerét, eredményeit, magát a könyvet pedig szinte forráskiadványként kezeljék az időszak leendő kutatói.

Horváth Csaba

TARTALOM

MAGYAR KATONÁK AZ ÚJKORI OLIMPIAI JÁTÉKOKON	
SALLAY GERGELY PÁL	„Dobogósok mundérban.” Éremszerző magyar katonák az újkori olimpiai játékokon 335
GYŐR BÉLA	Katonaolimpikonjaink Londonban 375
TAKÁCS FERENC	Takács Károly katonai- és sportpályafutása 385
HIDVÉGI ANDRÁS	„Boldogok, végtelenül boldogok vagyunk, hogy hazánknak győzelmet szerezhettünk!” Az újkori olimpiák a Magyar Katonai Szemlében 395
TANULMÁNYOK	
SÜLI ATTILA	A szabad- és vadászcsapatok szervezése és működése Erdélyben 1849-ben 409
HERMANN RÓBERT	A fehéregyházi (segesvári) ütközet és Petőfi halála – a kutatás kérdőjelei 437
KÖZLEMÉNYEK	
TORMA BÉLA	Megjegyzések a 907. és 910. évi magyar kalandozások időrendjéhez 463
KISS ANDREA	Időjárás, környezeti problémák és az 1340-es évek elejének tatár hadjáratai 483
MŰHELY	
KISS BALÁZS	Békebeli futball a háborús Magyarországon (1914–1918) 511
SZIKORA KATALIN	Az első magyar testnevelési (sport) törvény megszületésének körülményei 531
FÓRUM	
CZIGÁNY ISTVÁN	„Vajon kinek a (had)történelme?” Néhány gondolat egy recenzió kapcsán 543
FORRÁSKÖZLEMÉNYEK	
MERÉNYI-METZGER GÁBOR	A három Mednyánszky fivér életének legfontosabb dokumentumai 547
NEKROLÓG	
VEZSPRÉMY LÁSZLÓ	Borosy András (1922. január 10. – 2011. december 16.) 553
SZEMLE	
CSAPLÁR-DEGOVICS KRISZTIÁN-FAZEKAS ISTVÁN (HG.)	Geteilt – Vereinigt. Beiträge zur Geschichte des Königreichs Ungarn in der Frühneuzeit (16.–18. Jahrhundert) (<i>Vatai Gábor</i>) 559
VERESS EMESE GYÖNGYVÉR	Borcsa Mihály. Csángó fiú a Cenk tövében. (<i>Somogyi Gréta</i>) 563
ERIK EYBL	Information.Propaganda.Kunst. Information.Propagande.Art. (<i>Kiss Balázs</i>) 564
M. SZABÓ MIKLÓS	A Zrínyi Miklós Katonai Akadémia története 1980–1989 (<i>Horváth Csaba</i>) 568

CONTENTS

	HUNGARIAN SOLDIERS AT THE MODERN OLYMPIC GAMES	
GERGELY PÁL SALLAY	“On the Podium in Uniform.” Hungarian Soldiers as Olympic Medallists at the Modern Olympic Games	335
BÉLA GYŐR	Our Soldier Participants of the Olympic Games in London	375
FERENC TAKÁCS	Károly Takács’s Military- and Sports-Career	385
ANDRÁS HIDVÉGI	“We are extremely happy having been able to gain victory for our country!” Modern Olympics in Magyar Katonai Szemle (Hungarian Military Review)	395
	STUDIES	
ATTILA SÜLI	Organization and Operation of the Volunteer- and Hunter Corps in Transylvania in 1849	409
RÓBERT HERMANN	The Battle at Fehéregyház-Segesvár and Petőfi’s Death – Question-marks of the Research	437
	PUBLICATIONS	
BÉLA TORMA	Notes on the Chronology of the Hungarian Raids in 907 and 910	463
ANDREA KISS	Weather, Environmental Problems and the Tatar Campaigns of the early 1340s	483
	WORKSHOP	
BALÁZS KISS	Peace-time Football in Wartime Hungary (1914–1918)	511
KATALIN SZIKORA	The Birth of the First Physical Education (Sport) Law in Hungary	531
	FORUM	
ISTVÁN CZIGÁNY	“Whose (War)History is it Anyway?” Reflections in Connection with a Rewiev	543
	SOURCE PUBLICATIONS	
GÁBOR MERÉNYI-METZGER	The Most Important Documents of the Life of the Three Mednyánszky Brothers	547
	NECROLOGY	
LÁSZLÓ VESZPRÉMY	András Borosy (10 January 1922 – 16 December 2011)	553
	REVIEW	
KRISZTIÁN CSAPLÁR- DEGOVICS– ISTVÁN FAZEKAS (HG.)	Geteilt – Vereinigt. Beiträge zur Geschichte des Königreichs Ungarn in der Frühneuzeit (16.–18. Jahrhundert) (<i>Gábor Vatai</i>)	559
EMESE GYÖNGYVÉR VERESS	Mihály Borcsa. A Csángó Boy at the Mountain Cenk. (<i>Gréta Somogyi</i>)	563
EYBL, ERIK	Information.Propaganda.Kunst. Information.Propagande.Art. (<i>Kiss Balázs</i>)	564
MIKLÓS M. SZABÓ	The History of the Zrínyi Miklós Military Academy 1980–1989 (<i>Csaba Horváth</i>)	568

TABLE DES MATIÈRES

MILITAIRES HONGROIS AUX OLYMPIADES DE L'EPOQUE MODERNE	
GERGELY PAL SALLAY	« Des médaillés en uniforme. » Des militaires hongrois sur le podium aux jeux olympiques de l'ère moderne 335
BELA GYOR	Nos militaires aux Jeux Olympiques de Londres 375
FERENC TAKACS	La carrière militaire et sportive de Károly Takács 385
ANDRAS HIDVEGI	« Nous sommes heureux, infiniment heureux d'avoir remporté la victoire pour notre pays ! » Les olympiades de l'ère moderne dans la Revue militaire hongroise 395
ÉTUDES	
ATTILA SÜLI	Organisation et fonctionnement des corps francs et de chasseurs en Transylvanie en 1849 409
ROBERT HERMANN	La bataille de Fehéregyháza (Segesvár) et la mort de Petőfi – les points d'interrogation de la recherche 437
PUBLICATIONS	
BELA TORMA	Observations sur la chronologie des incursions de 907 et de 910 des Hongrois 463
ANDREA KISS	Conditions météorologiques, problèmes environnementaux et les campagnes mongoles du début des années 1340 483
ATELIER	
BALAZS KISS	Du football pacifique dans la Hongrie en guerre (1914–1918) 511
KATALIN SZIKORA	Le contexte de la naissance de la première loi hongroise sur l'éducation physique (le sport) 531
FORUM	
ISTVÁN CZIGÁNY	« A qui l'histoire (militaire) ? » Quelques réflexions à propos d'une recension 543
PUBLICATIONS DE SOURCES	
GABOR MERENYI-METZGER	Les plus importants documents de la vie des trois frères Mednyánszky 547
NECROLOGIE	
LASZLO VESZPREMY	András Borosy (10 janvier 1922 – 16 décembre 2011) 553
REVUE	
KRISZTIÁN CSAPLÁR-DEGOVICS-ISTVÁN FAZEKAS (HG.)	Geteilt – Vereinigt. Beiträge zur Geschichte des Königreichs Ungarn in der Frühneuzeit (16.–18. Jahrhundert) (<i>Gábor Vatai</i>) 559
EMESE GYÖNGYVÉR VERESS	Mihály Borcsa. Un garçon csángó au pied du mont Cenk. (<i>Gréta Somogyi</i>) 563
EYBL, ERIK	Information.Propaganda.Kunst. Information.Propagande. Art. (<i>Balázs Kiss</i>) 564
MIKLÓS M. SZABO	L'Histoire de l'Académie militaire Miklós Zrínyi 1980–1989 (<i>Csaba Horváth</i>) 568

INHALT

UNGARISCHE SOLDATEN BEI DEN OLYMPISCHEN SPIELEN DER NEUZEIT	
GERGELY PÁL SALLAY	„Sportler auf dem Podest in Montur.“ Ungarische Soldaten als Medaillenträger bei den Olympischen Spielen der Neuzeit 335
BÉLA GYŐR	Unsere Soldatenolympioniken in London 375
FERENC TAKÁCS	Die Soldaten- und Sportlaufbahn von Károly Takács 385
ANDRÁS HIDVÉGI	„Wir sind glücklich, unendlich glücklich, dass wir unserer Heimat einen Sieg bescheren konnten!“ Die Olympischen Spiele der Neuzeit im Magyar Katonai Szemle (Ungarischer Soldatenanzeiger) 395
STUDIEN	
ATTILA SÜLI	Die Organisierung und das Bestehen der Freikorps und Jägertruppen in Siebenbürgen im Jahre 1849 409
RÓBERT HERMANN	Die Schlacht bei Segesvár (Schäßburg) und der Tod Petőfis – Fragezeichen der Forschung 437
MITTEILUNGEN	
BÉLA TORMA	Anmerkungen zur Chronologie der ungarischen Streifzüge der Jahre 907 und 910 463
ANDREA KISS	Wetter, Umweltprobleme und die Mongolenfeldzüge Anfang der 1340er Jahre 483
WERKSTATT	
BALÁZS KISS	Friedlicher Fußball im kriegsgebeutelten Ungarn (1914–1918) 511
KATALIN SZIKORA	Die Umstände des Zustandekommens des ersten ungarischen Gesetzes über die Körpererziehung (Sportgesetz) 531
FORUM	
ISTVÁN CZIGÁNY	„Wessen (Militär-) Geschichte wohl?“ Einige Gedanken im Zusammenhang mit einer Rezension 543
QUELLENPUBLIKATIONEN	
GÁBOR MERÉNYI-METZGER	Die wichtigsten Dokumente des Lebens der drei Mednyánszky-Brüder 547
NEKROLOG	
LÁSZLÓ VESZPRÉMY	András Borosy (10. Januar 1922 – 16. Dezember 2011) 553
RUNDSCHAU	
KRISZTIÁN CSAPLÁR-DEGOVICS – ISTVÁN FAZEKAS (HG.)	Geteilt – Vereinigt. Beiträge zur Geschichte des Königreichs Ungarn in der Frühneuzeit (16.–18. Jahrhundert) (<i>Gábor Vatai</i>) 559
EMESE GYÖNGYVÉR VERESS	Mihály Borcsa. Tschango Jungs am Fuße des Kapellenbergs. (<i>Gréta Somogyi</i>) 563
ERIK EYBL	Information.Propaganda.Kunst. Information.Propagande.Art. (<i>Balázs Kiss</i>) 564
MIKLÓS M. SZABÓ	Geschichte der Soldatenakademie Zrínyi Miklós 1980-1989 (<i>Csaba Horváth</i>) 568

СОДЕРЖАНИЕ

ВЕНГЕРСКИЕ ВОЕННОСЛУЖАЩИЕ НА СОВРЕМЕННЫХ ОЛИМПИЙСКИХ ИГРАХ	
ГЕРГЕЙ ПАЛ ШАЛЛАИ	„Стоящие на подмостках в мундире”. Награжденные медалями венгерские солдаты на современных олимпийских играх 335
БЕЛА ДЬОР	Наши военные олимпиконы в Лондоне 375
ФЕРЕНЦ ТАКАЧ	Военная и спортивная карьера Кароя Такач 385
АНДРАШ ХИДВЕГИ	„Мы счастливы, бесконечно счастливы, что смогли принести победу нашей родине!” Олимпийские игры новейшего времени в Венгерском Военном Обозрении 395
СТАТЬИ	
АТТИЛА ШЮЛИ	Организация нерегулярных и егерских войск в Трансильвании в 1849 году 409
РОБЕРТ ГЕРМАНН	Битва при Фехерэдьхаза (Шегешвар) и смерть Петефи –вопросительные знаки истории 437
СООБЩЕНИЯ	
БЕЛА ТОРМА	Примечания к хронологии венгерских налетов 907 и 910 годов 463
АНДРЕА КИШШ	Погодные условия, проблемы окружающей среды и набеги татар в начале 1340-х годов 483
МАСТЕРСКАЯ	
БАЛАЖ КИШШ	Футбол мирного времени в воюющей Венгрии (1914 г.–1918 г.) 511
КАТАЛИН СИКОРА	Условия рождения первого венгерского закона о спорте 531
ФОРУМ	
ИШТВАН ЦИГАНЬ	„Чья же это военная история?” Несколько мыслей по поводу одной рецензии 543
СООБЩЕНИЯ ИСТОЧНИКОВ	
ГАБОР МЕРЕНЬИ- МЕТЦГЕР	Наиболее важные документы из жизни трех братьев Меднянских 547
НЕКРОЛОГ	
ЛАСЛО ВЕСПРЕМИ	Бороши Андраш (10 января 1922 г. – 16 декабря 2011 г.) 553
ОБЗОР	
КРИСТИАН ДЕГОВИЧ- ЧАПЛАР – ИШТВАН ФАЗЕКАШ (РЕД.)	Geteilt – Vereinigt. Beiträge zur Geschichte des Königreichs Ungarn in der Frühneuzeit (16.–18. Jahrhundert) (<i>Габор Ватау</i>) 559
ЭМЕШЕ ВЕРЕШШ	Борча Михай. Молодой Чанго у подножья Ценка. (<i>Грета Шомодьи</i>) 563
ЕРИК ЕУВЛ	Information.Propaganda.Kunst. Information.Propagande.Art. (Информация. Пропаганда. Искусство) (<i>Балаж Кишиш</i>) 564
МИКЛОШ М. САБО	История Военной Академии имени Зрини Миклоша (1980–1989) (<i>Чаба Хорват</i>) 568

